

Opredelitev bralne pismenosti

Definicija branja in bralne pismenosti se je skozi čas spreminjala vzporedno s spremembami v družbi, gospodarstvu in kulturi. Koncept (zlasti vseživljenjskega) učenja je pripomogel k temu, da bralno pismenost zdaj dojemamo širše. Pismenost ne velja več za sposobnost, ki jo pridobimo le v otroštvu, v prvih letih šolanja, pač pa za rastoč skupek znanja, spretnosti in strategij, ki ga posamezniki nadgrajujemo vse življenje, v različnih kontekstih, preko interakcije z vrstniki in s širšo skupnostjo. Kognitivne teorije bralne pismenosti poudarjajo interaktivno naravo branja in konstruktivno naravo razumevanja pri tiskanih besedilih (Binkley in Linnakylä, 1997; Bruner, 1990; Dole et al., 1991) in še v večji meri pri elektronskih besedilih (Fastrez, 2001; Legros in Crinon, 2002; Leu, 2007; Reinking, 1994). Bralec si ustvari predstavo o pomenu nekega besedila na podlagi svojega obstoječega znanja in vrste besedilnih in situacijskih iztočnic, ki pogosto izhajajo iz konkretnega družbenega in kulturnega konteksta. Pri ustvarjanju pomena bralec uporablja različne procese, spretnosti in strategije, s katerimi pospešuje, spremlja in vzdržuje razumevanje. Ti procesi in strategije se razlikujejo glede na kontekst in cilj branja, ko se bralci soočajo z najrazličnejšimi vezanimi in nevezanimi tiskanimi besedili in (praviloma) z več elektronskimi besedili hkrati.

Opredelitev bralne pismenosti iz cikla PISA 2000 je naslednja: »*Bralna pismenost zajema razumevanje, uporabo in razmišljanje o pisanih besedilih, z namenom razviti lasten potencial in znanje ter aktivno sodelovati v družbi.*«

Opredelitev bralne pismenosti za cikel 2009 pa kot integralni del bralne pismenosti navaja tudi bralno zavzetost: »*Bralna pismenost zajema razumevanje, uporabo, razmišljanje in zavzetost za pisana besedila, z namenom razviti lasten potencial in znanje ter aktivno sodelovati v družbi.*«